

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'IMMEUBLE, EN CE COMPRIS LE JARDINET ET SA GRILLE, SIS SQUARE VERGOTE 16 A SCHAERBEEK.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 18 et 23;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Après en avoir délibéré,

A R R E T E :

Article 1. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous décidons d'entamer la procédure de classement comme monument, en raison de sa valeur historique et artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de la totalité de l'immeuble, en ce compris le jardinet et sa grille, sis square Vergote 16 à Schaerbeek, connu au cadastre de Schaerbeek, 11ème division, section C, 2ème feuille, parcelle n° 140 Z 8.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE TOTALITEIT VAN HET GEBOUW, MET INBEBRIJP VAN HET TUINTJE MET ZIJN HEKKEN, GELEGEN VERGOTESQUARE 16 TE SCHAARBEEK.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 18 en 23;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Na beraadslaging,

B E S L U I T :

Artikel 1. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed beslissen wij de procedure aan te vangen tot bescherming als monument, omwille van zijn historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van de totaliteit van het gebouw, met inbebrijp van het tuintje met zijn hekken, gelegen Vergotesquare 16 te Schaarbeek, bekend ten kadaster te Schaarbeek, 11de afdeling, sectie C, 2de blad, perceel nr 140 Z 8.

Article 2. - La zone de protection relative au monument décrit ci-dessus comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

Artikel 2. - De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde monument betreft het geheel van de percelen en de wegen, evenals gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Bruxelles, le 16/3/95.

Brussel, 16/3/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

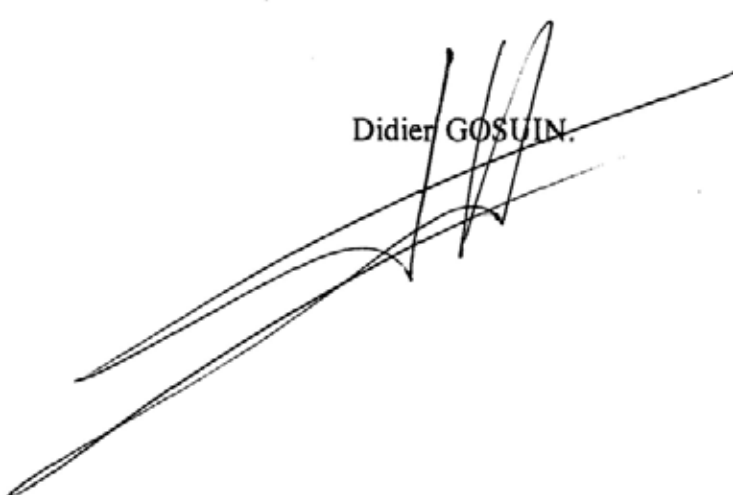
De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'IMMEUBLE, EN CE COMPRIS LE JARDINET ET SA GRILLE, SIS SQUARE VERGOTE 16 A SCHAERBEEK.

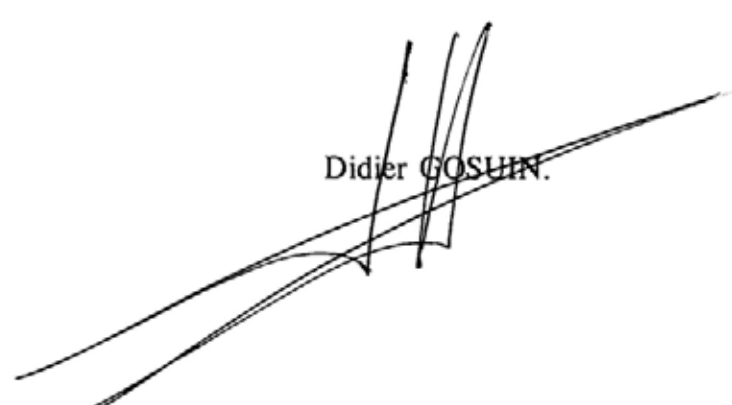
DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2 1° DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du
16/3/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

Didier GOSUIN.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE TOTALITEIT VAN HET GEBOUW, MET INBEBRIJP VAN HET TUINTJE MET ZIJN HEKKEN, GELEGEN VERGOTESQUARE 16 TE SCHAARBEEK.

BEKNOPT BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS ARTIKEL 2 1° VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Gezien om bij het besluit van
16/3/95 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Monument : Totalité de l'immeuble, en ce compris le jardinet et sa grille

Commune : Schaerbeek

Adresse : Square Vergote, n° 16

Référence cadastrale : Schaerbeek, 11e Division, Section C, 2e Feuille, parcelle n° 140 Z 8

Description sommaire :

Occupant l'angle formé par le square Vergote et l'avenue Hoover, cette habitation de style moderniste a été construite en 1924 sur les plans de l'architecte Alfred Nyst.

Entouré par un étroit jardinet ceint d'une grille, l'immeuble en briques et à toiture plate compte quatre niveaux, le rez-de-chaussée comprenant également le garage et le hall d'entrée, disposé quant à lui vers l'avenue Hoover. Ce niveau est marqué par un soubassement en pierre bleue, recouvrant également la saillie triangulaire du premier étage qui surmonte l'entrée du garage côté square. L'importante travée d'angle est traitée par un arrondi, percé d'une large travée quadripartite au premier et second niveau, et par une loggia rythmée par cinq fines colonnettes métalliques, protégées par un garde-corps tubulaire caractéristique. La façade de deux travées donnant sur l'avenue Hoover se prolonge sur les deux premiers niveaux par une travée couverte d'une terrasse également avec garde-corps tubulaire.

Intérieur

L'aménagement d'origine a été conservé avec son décor Art-Déco tout à fait représentatif : revêtement de sol du hall d'entrée en marbre nordique, cage d'escalier combinant le bois incrusté pour le départ et des écrans de cuir pour la garniture des rambardes aux motifs spirales; lambris et huisseries ornées de fines ferrures évoquant l'oiseau Phénix. Chaque pièce possède des cache-radiateurs différents, présentant des panneaux métalliques ajourés de décors géométriques variés.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier

Intérêt historique

Durant la période d'entre-deux-guerres, la construction de grandes habitations de prestige, d'immeubles à appartements et

de rapport s'est développée le long du tracé schaerbeekois des boulevards de la "grande ceinture", permettant à de nombreux architectes, inspirés par l'Art-Déco, ainsi qu'aux premiers modernistes comme Adrien Blomme ou Louis Herman De Koninck d'affirmer leur style dans des contextes urbanistiques variés, où alternent les implantations en ordre continu, ouvert et semi-ouvert. Un climat d'émulation en a résulté, suscitant une recherche de formes nouvelles adaptées aux exigences de la vie moderne. Les constructions d'Alfred Nyst sont représentatives à cet égard des courants novateurs, tout en veillant à s'intégrer harmonieusement au tissu urbain environnant.

Intérêt artistique

Dans cette maison d'angle, l'architecte Alfred Nyst (1877-1977) se révèle comme un précurseur des tendances modernistes qui vont s'épanouir durant les années trente. La sobriété de la composition, l'utilisation fonctionnelle des matériaux, le souci d'éclaircissement des espaces intérieurs, l'équilibre harmonieux des proportions distinguent tout particulièrement ce bâtiment des immeubles de rapport d'inspiration Beaux-Arts et Art-Déco qui bordent le Square Vergote. La clarté formelle du parti architectural de Nyst fut appréciée par Henry Van De Velde et l'école moderniste en général. Il succéda ainsi à Louis Vander Swaelmen à la tête de la "Société Belge des Urbanistes et architectes Modernistes".

Outre ses qualités de conception et d'exécution, cet immeuble a conservé ses intérieurs d'origine et de remarquables éléments de décor, très raffinés, dans le plus pur style Art-Déco. L'élégance de ces ornements les rapproche de créations contemporaines des ateliers Chambon.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

Monument: Geheel van het gebouw met inbegrip van het tuintje met hekken

Gemeente: Schaarbeek

Adres: Vergotesquare nr. 16

Cadastrale referentie: Schaarbeek, 11de afdeling, Sectie C, 2de Blad, perceel nr. 140 Z 8

Beknopte beschrijving :

Dit huis, in 1924 volgens de plannen architect Alfred Nyst, in modernistische stijl gebouwd, bezet de hoek gevormd door de Vergotesquare en de Hooverlaan.

Het gebouw, omgeven door een smal tuintje afgesloten met een hekken, is van baksteen en telt vier niveaus onder een plat dak, de gelijkvloersverdieping bevat eveneens de garage en de inkomhal, die in de richting van de Hooverlaan gelegen is. Dit niveau wordt gekenmerkt door een hardstenen onderbouw, die eveneens terug te vinden is in de driehoekige uitstek van de eerste verdieping die boven de garage-ingang aan de kant van de square komt. De belangrijke hoektravee is rond afgewerkt en doorboord door een brede vierdelige travee op het eerste en het tweede niveau, en op de laatste verdieping, door een loggia die geritmeerd wordt door vijf fijne metalen kolommetjes, beschermd door een kenmerkende buisvormige borstwering. De gevel van twee traveeën die uitgaat op de Hooverlaan wordt over beide traveeën door een met een terras overdekte travee verlengd en bezit eveneens een buisvormige borstwering.

Interieur

De oorspronkelijke inrichting is bewaard gebleven met een Art-Deco decor dat zeer representatief is: vloerbedekking van de inkomhal in Noordse marmer, het trappenhuis waarbij gebruik werd gemaakt van ingewerkt hout bij trapaanzet en leren panelen voor de versiering van de trapleuning met spiraalmotieven, de lambrizing en lijstwerk versierd met fijn ijzerwerk dat met een voorstelling die herinnert aan de Fenix-vogel. Elk vertrek bezit verschillende radiator-afschermkappen, die uit metalen panelen met verscheidene opengewerkte geometrische decors zijn opgebouwd.

Belang van het goed volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed.

Historisch belang:

Het interbellum, kende een bloeiperiode voor de bouw van grote prestigieuze appartementsgebouwen en huurhuizen langs de Schaarbeekse tracés van de boulevards van de grote ring. Diet liet aan talrijke Art Deco architecten, zoals de eerste modernistische architecten Adrien Blomme of Louis Herman De Koninck toel om hun eigen stijl tot uiting te brengen in een gevarieerde stedenbouwkundige context, waar de gebouwen een afwisselend karakter vertoont met open en halfopen bebouwing. Zo verkreeg men een zekere wedijver waarbij gezocht werd naar vormen aangepast aan de eisen van het moderne leven. De constructies van Alfred Nyst zijn representatief binnenin de vernieuwende stromingen, met oog voor harmonieuze integratie in het omliggend stadswefsel.

Artistiek belang

In dit hoekhuis toont architect Alfred Nyst (1877-1977) zich als een voorloper van de modernistische trends die tot bloei komen gedurende de jaren dertig. De soberheid van de samenstelling, het functioneel gebruik van de materialen, de zorg om de verlichting van de binnenruimten, het harmonieus evenwicht van de verhoudingen onderscheiden dit gebouw van de andere huurhuizen met Beaux-Arts en Art Deco inspiratie, die rond de Vergotesquare gebouwd werden. De formele helderheid van het architectonisch deel werd erg op prijs gesteld door Henry Van de Velde en de modernistische school in het algemeen. Hij volgde zo Louis Vander Swaelmen op aan het hoofd van de "Belgische Maatschappij van de Stedenbouwkundigen en Modernistische Architecten".

Naast de uitzonderlijke ontwerp- en uitvoeringskwaliteiten, heeft dit gebouw zijn oorspronkelijke interieurs behouden evenals opmerkelijke, zeer verfijnde decorelementen, in de meest zuivere Art Deco stijl. De sierlijkheid van deze versieringen brengen het dicht bij de eigentijdse ontwerpen van de ateliers Chambon.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'IMMEUBLE, EN CE COMPRIS LE JARDINET ET SA GRILLE, SIS SQUARE VERGOTE 16 A SCHAARBEEK.

**DELIMITATION DE LA ZONE
DE PROTECTION**

Vu pour être annexé à l'arrêté du
16/3/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE TOTALITEIT VAN HET GEBOUW, MET INBEBRIJP VAN HET TUINTJE MET ZIJN HEKKEN, GELEGEN VERGOTESQUARE 16 TE SCHAARBEEK.

**AFBAKENING VAN DE
VRIJWARINGSZONE**

Gezien om bij het besluit van 16/3/95.
gevoegd te worden.

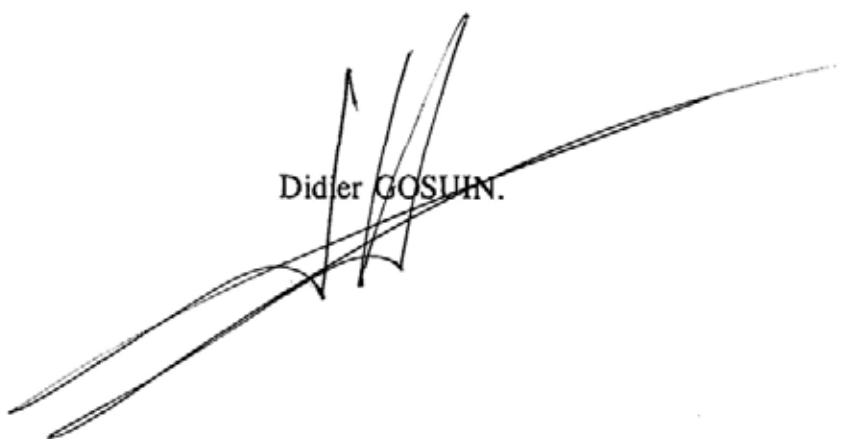
De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

Didier GOSUIN.

